

Opinie: Erken als leraar de rol van ouders als pleitbezorger van hun kind

Doorgeschoten gedrag van ouders die opkomen voor hun kind, is het gevolg van een systeem van prestatiedruk dat we met z'n allen in stand houden. | beeld anp / Koen van Weel

02 januari 2019, 03:00

Peter de Vries • expert samenwerking school en ouders bij onderwijsadviesbureau CPS; doet aan de Universiteit Utrecht promotieonderzoek naar ouderbetrokkenheid

De schooladviesgesprekken staan voor de deur. Hoe voorkomen we dat ouders weer gaan schelden op leraren omdat het schooladvies hun niet bevalt?

Leraren worden wel door ouders geïntimideerd vanwege het (voorlopig) schooladvies in groep 7 en 8. Ze schelden docenten uit en dreigen met de rechter wanneer het advies niet wordt aangepast. Dat bleek vorig jaar uit een representatieve steekproef onder ruim 2200 leerkrachten van de vakbond CNV Onderwijs en het tv-programma *EenVandaag*. Drie op de vier leraren is onder druk gezet, één op de vijf is weleens gezwicht onder die druk, aldus dat onderzoek. De schooladviesgesprekken staan weer voor de deur. Hoe keren we dit tij?

pleitbezorgers

Ouders zijn loyaal aan hun kind, een unieke band tussen elke ouder en kind gekenmerkt door onvoorwaardelijke liefde en steun. Als een leraar deze diepe emotie van ouders onvoldoende (h)erkent, leidt dat in veel gevallen gauw tot escalatie.

Tijdens congressen van de Parent Teacher Association (PTA) in Amerika valt me vaak op dat men benadrukt dat ouders de *'advocates of their children'* zijn, pleitbezorgers. Eén zin trof me: 'Pleitbezorging is vereist om succes voor alle kinderen te bereiken.'

Pleiten voor een goede zaak heeft met vuur en geestdrift te maken om iemand te overtuigen van iets goeds. Pleiten voor een mens gaat nog verder, en opkomen voor kinderen kan op ieders sympathie rekenen.

fantastisch

Het is toch fantastisch dat je als kind ouders hebt die onvoorwaardelijk van je houden, en zonder reserves voor je opkomen? Ouders die je nooit laten vallen, die thuis van onmacht huilen maar op school voor je vechten, bijvoorbeeld omdat ze ervan overtuigd zijn dat een ander advies beter voor je is. Ouders van wie je weet dat ze ten diepste altijd aan jouw kant staan, al word je gepest of ben je de pester, al voel jij je als kind falen vanwege je slechte cijfers of wanneer je een zogenaamde thuiszitter bent omdat de school niet meer weet wat zij met je aan moet. Dat zijn nog eens pleitbezorgers! Ik ben blij dat mijn ouders vanwege het schooladvies dat ze te laag vonden voor mij hebben geknokt. Niet omdat ze verstand van onderwijs hadden, middelbaar onderwijs hadden ze zelf nooit gevolgd, maar ze kwamen voor mij op, zagen wat ik kon en wilde.

prestatiedruk

Maar wanneer een ouder te veel pleitbezorger is van zijn eigen kind, dan noemen we dat over-betrokken. Dat doorgeschoten gedrag is zichtbaar en levert tal van artikelen in de media op over lastige ouders, ouders die hun kinderen behandelen als prinsjes en prinsesjes, ouders die last hebben van het 'verwendekindsyndroom', enzovoort. Maar, realiseer je wel dat dat gedrag van 'doorgeschoten pleitbezorgers' het gevolg is van een systeem van prestatiedruk dat we met z'n allen in stand houden. Onze veelheid aan toetsen heeft een enorme prestatiedruk gecreëerd bij ouders. We zijn verbaasd dat ouders hun kind naar Cito-trainingen sturen om beter te presteren, maar lijken te vergeten dat wij als samenleving die druk zélf hebben opgelegd. Want als je kind niet gemiddeld of hoger scoort op de Cito-norm krijgt het immers minder kansen in de samenleving, denken we. Op deze manier is er een oneerlijke strijd ontstaan voor ouders: enerzijds voor je kind opkomen en anderzijds de leraar vertrouwen in wat hij adviseert.

koesteren

Is het probleem opgelost door te zeggen dat ouders leraren weer meer moeten vertrouwen? Nee, we moeten erkennen dat elke ouder een goede

pleitbezorger kan zijn. Dat is de les voor het onderwijs. Ouders erkennen en koesteren in deze rol zorgt voor minder druk, niet alleen bij ouders, maar ook bij leerkrachten. Leerkrachten zullen nog meer de liefde van een ouder voor zijn kind ontdekken. Ze zullen meer begrip krijgen voor de twijfel van ouders, hun (te) hoge verwachtingen, boosheid en soms irrationele zorgen. Ouders krijgen lucht als ze pleitbezorger mogen zijn en op kunnen komen voor hun kind.

En natuurlijk moeten ouders begrensd worden wanneer ze onredelijk zijn of over grenzen van fatsoen gaan. Desnoods door een gesprek af te breken en dit verder te voeren in het bijzijn van bijvoorbeeld de directeur van de school. En ouders mogen altijd iemand meenemen die hen ondersteunt in het gesprek, dat mag een school niet weigeren.

Soms moet de leerkracht juist begrensd worden, bijvoorbeeld wanneer hij ouders niet serieus neemt. Ouders kunnen dan eveneens het gesprek afbreken en vragen om een vervolgesprek met de directeur of iemand anders, om verdere escalatie te voorkomen.

Niet voor niets is de Cito-eindtoets verplaatst ná het schooladvies. Dit doet een gezond appel op zowel ouders als leraren, want op deze manier worden ouders en leraren gedwongen er zo mogelijk met elkaar uit te komen en overeenstemming te bereiken over wat het beste is voor het kind. De school moet haar advies gedegen onderbouwen op basis van de ontwikkeling van het kind in de afgelopen jaren. Zij heeft echter wel het laatste woord, ouders kunnen niet het definitieve schooladvies bepalen. Maar als na het schooladvies de Cito-eindtoets hoger uitvalt, kunnen ouders opnieuw een gesprek aanvragen met de basisschool. De school is dan verplicht het eerder gegeven advies te heroverwegen.

Deze tekst is een bewerking van een artikel dat onlangs verscheen in het tijdschrift *Ouderschapskennis*.

© 2019 ND | [Algemene voorwaarden](#) | [Privacyverklaring](#)

Gerealiseerd door [Liones](#)